

LUCEAFĂRUL

CULTURAL-SOCIAL

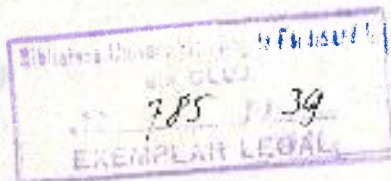
**REVISTĂ PENTRU PROPĂȘIRE CULTURALĂ
ȘI ARMONIE SOCIALĂ**

Director: IOAN N. CIOLAN

Redactor: PETRU OLARIU

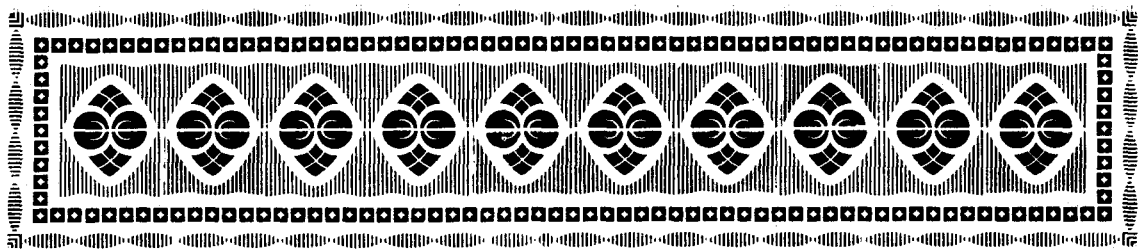
**APARE LUNAR SUB AUSPICHIILE ASOCIAȚIEI
INVĂȚĂTORILOR DIN JUDEȚUL SIBIU**

Anul V • Ian. - Febr. 1938 • No. 1-2

SIBIU, LA 15 FEBRUARIE 1938

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: SIBIU, STRADA GH. LAZĂR No. 21

Reflexii

în pragul celui de al cincilea an de apariție a „Luceafărului“

„Cu mâine zilele-ți adaogi“.

Eminescu.

Am în fața mea cei patru ani încrustați în filele numerilor apărute până azi din „Luceafărul“ și vrând, nevrând, gândul sboară spre trecutul apropiat al începuturilor pline de greutate redacționale și materiale în care și-a făcut apariția revista noastră.

Văd cum din filele sale radiază sbuciumul sufletelor colaboratorilor cari au înveșmântat în litere simțirea și cugetul lor, spre a stabili cu cititorii comuniunea de gândire care leagă pe oameni, formându-i pentru înțelegerea ideii de solidaritate.

Simt cum unii cititori au găsit în paginile sale momente de retrăire a unor simțiri ce au fost răscolite de ideile presărate în articole cât mai variate, sau cum alții, contrariați de felul de a vedea al autorului într'o problemă pură, au reacționat punând mâna pe condeiu spre a-și justifica punctul de vedere opus.

Văd însă, unii cititori cari au frunzărit sau au citit printre rânduri câte ceva din fiecare articol, fără să se nască în sufletele

lor scânteia care fructică gândirea și stimulează spiritul.

Aud sgomotul asurzitor al tiparniței în care vede lumina zilei haina ce materializează produsul spiritului colaboratorilor săi și cântăresc truda acelor cari muncesc pentru o cât mai frumoasă înfățișare a sa.

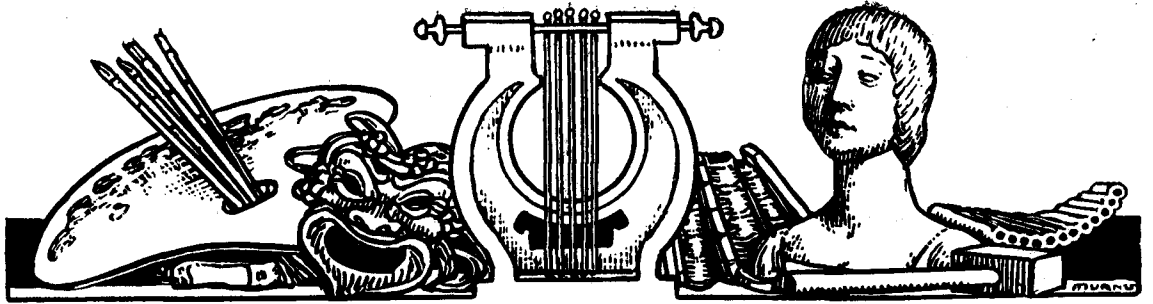
Zi de zi, în cei patru ani ce s'au scurs, a fost un suflet care neincetat a contribuit cu muncă neobosită și a veghiat neconținut ca „Luceafărul“ nostru să nu piardă din strălucire, ci din contră, să radieze tot mai puternic, tot mai luminos.

Lui și tuturor acelor care către cari gândul meu s'a îndreptat cu prilejul acestei mărturisiri, le aduc cele mai profunde mulțumiri, rugându-i ca și de azi înainte să-și dea obolul sufletului lor pentru ridicarea tot mai sus, pe firmamentul culturii noastre naționale a „Luceafărului“ care oglindește în adâncuri simțăminte curate și nobile.

Cu Dumnezeu înainte.

I. N. Ciolan.

LITERATURA ȘI ARTA

S'a 'ndepărtat...

*S'a 'ndepărtat pe aripi nesimțite
Anii cei naivi de prunc hoinar
Și toate le-am lăsat pe negândite
Cu vieța aceea de copil ștregar.*

*Și-acuma unde-i vremea aceea
Când totul îmi părea un joc,
Și când câmpiile acelea:
Livezi cu mări de busuioc,
Le străbăteam din loc în loc
Ca țânc ștregar?
'Roșit de soare
Eram de-atunci un mic hoinar,
Prin buruieni, sărind rozoare,
Prinzând bondar după bondar...*

*E 'ndepărtată vremea 'n care,
Ca țânc ștregar,
Cojit de soare
Și hoinar,
Mă asvârleam, de mă scăldam,
În râul cel murdar...*

*Azi sufletul mi-e plin de întristare,
Ca atunci când ești pierdut cu totul,
Când mă gândesc la vremea 'n care
Ca țânc ștregar,
Negrit de soare
Eu mă jucam sărind rozoare
Și toate m'ajutau la joc,
Văzând în toate sfântul har,
Eram de atunci un mic hoinar,
Ce-i astăzi fără de noroc.*

*Dumitru Savu
cl. VI. L. „R. N.”*

La umbra reminiscentelor

Reintoarsă din haosul capitalei în liniștea satului, într'una din serile senine, neconturbată decât doar de lătratul cânilor, stă și privește'n zare cu ochii pierduți la un „ce” parecă atât de îndepărtat... Privia spre necuprinsele hotare ale trecutului...

Ce nu i-se perindea acum prin față?!

Anii copilăriei... ah! copilăria! Cât de mult cuprinde acest cuvânt! Meleagurile acestea pe cari, a rătăcit și a alergat de atâtea mii de ori... cum au trecut!... Și azi i-se părea că visează numai, căci e departe realitatea. Sgomotul capitalei, viața de astăzi, muzica, dansul... minciuna... răutatea lumii...

Sare ca mușcată de-un șarpe, aleargă, aleargă pe câmp, aleargă ca odată.

Doar sunt aceleași coline; aceiași arbori cari o umbreau odinioară. Cade'n iarba poenii. Se urcă pe bătrânul deal din fața casei lor la clopotnița gârbovită parecă de povara anilor.

O deal! Cu câtă ușurință te urca altă dată și acum?...

Abia când e în vârful dealului și zărește printre ramurile verzi, în partea de răsărit a Sft. Altar a vechii bisericuțe un monument alb, care se înalță ca o stafie cătră cer... își dă seama de viața... la umbra reminiscentelor.

Ah! câtă durere în sufletul ei zdrobit. Citind „Aici odihnește în dl A. I. răposat în Maiu 19... ”

O Maiu! Era tot Maiu și atunci, când a simțit pentru prima oră în viața ei fiorii de ghiață ai desnădejdiei. Sunt câțiva ani de atunci, de când într'o frumoasă zi de Maiu a rămas copila nimănu. Era frumoasă zi, dar urâtă și amară pentru ea.

Cade în genunchi și'ncepe să plângă; să plângă un plâns amar, prin care să-și reverse

văpaia focului ce-i arde'n inimă, brăzdând fața lacrimile arzânde și totuși alinătoare, aci pe mormântul tatălui ei iubit care atât de repede i-a părăsit; căci aci își odihnia osămintele tatăl ei.

O copil orfan! Strigătele tale nu mai sunt auzite, nu mai au nici un răspuns decât ecoul cuvintelor și suspinelor tale.

Plângea și striga cu atâta desnădejde: Tată, scumpul meu tată, vino și mă cuprinde'n brațele tale, vino să mă atârni cu brațele mele de gâtul Tău, ca atunci când eram copilă și mă'ntorceam dela școală'n vacanță, sărutându-te cu dorul ferbinte și dragostea ce ți-o purtam!"

Și'necându-și cuvintele în suspine a rămas acolo mult timp pierdută pe mormânt, la picioarele crucii ridicată în semn de recunoștință din munca ei.

Se ridică și'ncearcă să mai strige odată!

Tată plec, mă duc pentru totdeauna, c'asa mi-a fost dat de crudul destin: să mă despart de ce-am avut drag în lumea asta și să trăiesc departe, vecinic cu dorul și amarul în suflet.

Și-și aduce aminte cuvintele Lui de odinioară: „Fata e semință de țară”...

Coboară'n jos și acum înțelege și mai bine când îi apare cu mânușițele întinse unica nepoțică strigându-i: Tan, Tan (Tanti) s'o ia'n brațe. Privindu-o și sărutându-o înțelege dar, copilăria ei a trecut, sunt alte copile, sunt nepoți; iar bunicii odihnesc la locul de veci.

Acum dar își dă seama de rostul vieții, de zilele ce le trăește; de realitatea lor.

.....

„Deșertăciunea deșertăciunilor, toate sunt deșerte”

Minerva Pop inv.

Mama

În nopți patriarhale... când liniștea pașnică, ce pare că se cerne din înălțimi, e înfrățită cu murmurul neîntrerupt al apei ce se avântă pe jilipul morii și doar vântul tremură frunzele arinilor bătrâni, îmi place să mă adâncesc în negura trecutului...

Îmi revine în minte ceva, care se aseamănă cu un basm din vremea copilăriei, spus la lumina vie a jăratecului din vatră... în nopți de vaet și cernet de zăpadă...

Păstrez în inimă icoana sfântă a mamei... pe care talazurile vremii, n'au putut să mi-o ștergă din suflet... Din sânul ei am supt ceva... care clocotește în mine și în brațele ei am îngânat primele vorbe...

Cu mâinile ei bătătorite de greul zilei... mă mângăia... și îmi ștergea bobii lacrimilor mele... Culcat în leagănul sărac... adormeam în sfârșitul grăbit al fusului și îngânarea unui cântec trist...

Mi-aduc aminte de ceasul hotărâtor al vieții mele. Lume multă adunată la noi în curte... mai ales femeii cu năvrămile ștergându-și des ochii... în timp ce eu mă jucam... fără griji... câte una... uitându-se la mine... scăpa un oftat.

— „Sărmanul copil... a rămas singur pe lume”. Nu înțelegeam nimic. De ce oare sta mama între lumânări... și flori... și de ce popa cânta așa de trist...

Sărman copil neștiutor... Am început și eu împreună cu alți copii de seama mea... să cântăm Aliluia... Aliluia... Poate că nici o lacrimă nu mi-a căzut din ochii mei...

cari nu înțelegeau de ce lumea pleacă... și eu rămân singur... singur.

Mai târziu, mă întrebau oamenii:

— „Mă copile... da unde-i mamă-ta?”...

— „În groapă”... răspundeam eu trist...

— „Da ce face acolo?”

— „Ce să facă... doarme”... și mă năpădea un plâns amar... Și de căuta să mă mângăie... cineva... nu mă mai opream...

S'a scurs vreme de atunci... Lutul din care a fost făcută s'a prefăcut în lut... după adevărul Evangheliei... Și vremea a măcinat totul... N'a mai rămas nici crucea... tovarășul credincios... al celor duși...

De câte ori nu se îndreaptă pașii spre cei petrecuți în alte lumi... Tăcerea adâncă dimprejur mă face să mă gândesc la nemernicia acestei vieți... Ceva launtric mă mână... spre mormântul ei...

Acolo în singurătate și liniște... îmi dăpăn necazurile vieții... și mi se pare că aud un sursur neîntrerupt... cald care pare că izvoarește din măruntaele pământului...

Și 'n mohorâte nopți... când sufletu-mi se luptă cu sine însuși... să se descătușeze de un înveliș vremelnice... un suflu pare că îmi atinge fața infierbântată de nesomn... și pace mi se coboară în el...

Ea el... scoborâtă din alte lumi... să vadă pe cel drag... și să-l călăuzească... în lumea asta plină de durere și deșertăciune...

Boița.

Simion Lomnășeanu.

„Oricine știe lucra nu se teme de datorii, nici nu moare de foame. Foamea se oprește la ușa omului silitor și nu îndrăznește a o deschide.”

FRANKLIN.

„Stăpânirea de sine este ceea ce distinge în mod absolut pe om de brută. Această stăpânire este rădăcina tuturor virtuților.”

SMILLES.

„Să ne dăm mâna, ca frații și să cugetăm că suntem muritori, că avem să mai trăim câțiva ani, și că copiii și strănepoții noștri au să moștenească un viitor glorios creiat de noi!”

VASILE BOERESCU.

„Așa numitul bun simț al oamenilor e un rău judecător când e vorba de fapte mari.

RENAN.

Învățământ—Educație

Educație și cultivare

Dr. Nic. Balcă.

II. Obârșia noțiunii „cultivare” sau „formare”

Noțiunea a „cultiva”, a „forma” nu e o noțiune nouă, căci ea era cunoscută de Grecii antici. Nouă este însă numai însemnarea sau sensul pedagogic al acestui cuvânt. În pedagogie cuvântul „cultivare”, „formare” — Bildung — apare în scrierile romanticilor la Schläiermacher, — care în ale lui „Reden über Religion” se adresează indivizilor cultivați — la un Fichte și mai ales la un W. von Humbold. Din acest moment expresia „Bildung” a căpătat o însemnătate pedagogică centrală, așa că ea a început să fie mai întâiu identificată cu expresia educație, pentru ca apoi să fie ridicată la rangul de țintă supremă a oricărui lucru educativ. De aceea va trebui să arătăm care este sensul adevărat al noțiunii „cultivare”.

„Sich-bilden” (a se forma pe sine) înseamnă „aceea legătură misterioasă dintre formă și materie care i-a preocupat și pe Grecii antici, și care constituie și astăzi problema fundamentală a metafizicii”¹⁾. „Bildung”, — zice Goethe — „ist geprägte Form, die Lebend sich entwickelt”. În această definiție goetheiană e arătată, într'un chip admirabil, legătura dintre gândirea organică și noțiunea „Bildung”. Căci caracteristica devenirii organice este tocmai că aceasta se realizează între doi poli: dezvoltarea unor dispoziții interioare după legi proprii într'o

polaritate schimbătoare, grație influenței mediului înconjurător. Tot ceea ce este o ființă, e grație colaborării dintre puterile și dispozițiile interioare cu mediul în care trăiește această ființă. În ideea formării organice se află cuprinsă credința că toate ființele organice formează un întreg. Individul luat ca ceva numai pentru sine nu înseamnă nimic, ci procesul și rezultatul dezvoltării lui sunt într'o dependență absolută de mediul în care acesta trăiește. Existența individului, posibilitatea dezvoltării cât și rezultatul acestei dezvoltări sunt dependente de întregul mediului înconjurător. Și de aceea dezvoltarea organică are două sensuri: odată văzută dinspre mediul înconjurător și înseamnă integrarea și asimilarea insului în viața mediului, formarea insului după legea acestui mediu. Altădată, acelaș fenomen — văzut acum dinspre individ — înseamnă dezvoltarea dispozițiilor și a puterilor interioare, desintegrare după legea entelechiei, maturizarea formei proprii interioare. Ceea ce trebuie să accentuăm e că nu există integrare fără desintegrare, dependență fără independență. Și rezultatul mișcării între acești doi poli este întotdeauna maturitatea independentă a ființei în totalitatea vieții. E o lege care guvernează întregul imperiu al organicului, căci ea are valabilitate atât pentru creșterea ierbii în livezi, cât și pentru creșterea copacilor în păduri, atât pentru formele sociale ale statului furnicilor sau al albinelor, cât și pentru dezvoltarea omului.

¹⁾ P. Petersen, Allgemeine Erziehungswissenschaft, Berlin 1926, p. 96.

Peste tot domnește aceeași lege fundamentală. Deosebirea constă numai în aceea că, din punct de vedere subiectiv, pe fiecare treaptă a organicului alte dispoziții și puteri sunt în joc, cărora le corespund, din punct de vedere obiectiv, alte mediuri de viață. Ori unde se formează materie, sau e formată materia, se realizează acea maturitate despre care vorbiam mai sus. Și dacă ne gândim la puterile și dispozițiile psihice atunci, după filosofia organicului, putem constata că există o trecere nemărginită dela sufletul plantelor și al animalelor la acela al omului. Instinctului animalelor inferioare i se adaugă — la animalele superioare — inteligența practică, pentru ca la om acestea să fie completate cu puteri superioare sufletești și spirituale. Și tot asemenea acestei multiplicități nemărginite de forme, îi corespunde o deosebire nemărginită între mediul de viață al plantei, animalului și al omului. Dar, pentru gândirea organică, toate aceste forme și deosebiri n'au o existență absolut deosebită, pentru că ele sunt funcțiuni ale aceleiași vieți și ca atare ele stau sub domnia aceleiași legi a integrării și desintegrării în legătura indestructibilă a vieții.

În sfera omenească această evoluție organică se numește „formare” sau „cultivare”. Cu aceasta am ajuns în domeniul pedagogic și deci va trebui să arătăm, care este conținutul pedagogic al noțiunii cultivare. Și mărturisim, că rezolvirea acestei probleme nu este o sarcină tocmai ușoară — căci ar trebui să analizăm din punct de vedere pedagogic sistemele filosofice ale unui Fichte, Schleiermacher, Herder, Schiller, Goethe, Schelling și Hegel — dacă din fericire un filosof nu și-ar fi luat din toate sistemele acestea pietri ca să-și construiască o genială „teorie a cultivării”. Acest filosof a fost *Wilhelm von Humboldt*.

Humboldt pune în a sa „*Theorie der Bildung*” următoarea întrebare: „Ce se pretinde dela o Națiune, dela o epocă sau dela întregul neam omnesc, pentru ca acestea să poată fi vrednice de stimă și admirație”? Și el răspunde: „Se pretinde ca noțiunea de umanitate... să câștige pentru acestea

un cuprins cât mai mare și cât mai demn”. Humboldt, caută să descopere cel mai înalt sens al cuvântului umanitate și să definească o existență omenească, care să se deosebească de existența tuturor celorlalte creaturi. Întrebarea care-l chină pe el este: „Ce face ca omul să devină dintr'o ființă instincțivă o ființă rațională”? Humboldt răspunde foarte precis: cultivarea, formarea. *Bildung*. „Scopul cel mai înalt al omului este cultivarea cea mai înaltă a puterilor lui în aceea eace acestea au mai propriu”. Iar a fi format, a fi cultivat însemnează a fi realizat omenitatea pură. Și condițiile acestei realizări se găsesc în fiecare individ, ele trebuie numai trezite și dezvoltate de influența mediului înconjurător.

Ca și Fichte, Humboldt pleacă dela pretenția: Gândește-te pe tine! Individul trebuie să se ridice la conștiința de sine. Și urmarea acestei conștiințe e că lumea se desface într'un Eu și un Non-Eu. Două entități stau față în față: subiectul conștient și lumea externă, care-i servește acestuia de obiect. În centrul gândirii humboldtine se află omul, iar în fața omului se află lumea externă, ca materia, grație căreia subiectul își cultivă puterile și dispozițiile sale. Între individ și lume trebuie să fie un schimb bogat de influențe, fără însă ca individul să se piardă în lume, ci în contact cu lumea, acesta să-și câștige o formă a sa proprie.

Din cele spuse până aici putem deduce trei idei fundamentale ale teoriei humboldtine a cultivării:

1. Individul trebuie să aibă o existență independentă, care să-i dea putința să gândească și să activeze liber.

2. Multiplicitatea aparițiilor care produc în conștiința subiectivă a individului toată bogăția de reprezentări.

3. Elementul formei ca urmare a influențelor reciproce dintre lume și individ, așa dar unitatea în multiplicitatea puterilor individului.

Sunt cele trei principii humboldtine, care au fost caracterizate prin cuvintele: *individualitate*, *universalitate* și *totalitate*. Căci pentru Humboldt „cultivarea” — *Bildung*!—

constă în dezvoltarea armonică a puterilor și dispozițiilor individului spre un întreg, spre o unitate individuală, universală și totală, care, în confruntare cu multiplicitatea situațiilor vieții, se ridică la humanitatea desăvârșită.

Humboldt pleacă în considerațiile lui dela individ. „*Omul trebuie să-și păstreze caracterul primit dela natură. Căci numai în acesta el se mișcă ușor, e activ și fericit*”. „*Werde was Du bist!*” Cultivarea și formarea individului trebuie să plece dela individ. „Intărirea dispozițiilor individuale” e ideea fundamentală a teoriei cultivării. Și cu aceasta idee Humboldt se situează în centrul mișcării pedagogice începută de Rousseau. Cultivarea și formarea individului din interior în exterior e legea fundamentală a oricărei influențe formative. Dela Kant și până la un Fichte și Schleiermacher, absolut toți filosofii idealiști au fost de acord în ceea ce privește această idee, formulată de Schiller așa de nimerit în propoziția: „*Es ist in dir, du bringst es ewig hervor*”.

Natural, dacă am stăruii mai mult asupra acestor considerații humboldtiene, am putea constata, că ele își au obârșia în veacul luminilor. Dar Humboldt caută să desăvârșească individualismul acestui veac prin ideea universalității. „In ceea ce privește lumea, eu n'am căutat niciodată să mă despart de aceasta, ci am dorit s'o cunosc și s'o văd cât mai mult”. Intreaga viață a lui Humboldt e o exemplificare admirabilă a acestei afirmații, așa că chiar la adânci bătrânețe savantul filosof a putut să-i scrie Carolinei von Wolzogen: „E un principiu al vieții mele, ca să las Universul să influențeze asupra mea”. De altfel ideea aceasta a universalității o regăsim la toți filosofii idealiști. La Goethe ea e numită „obiectivitate” și însemnează pătrunderea individului în lumea obiectelor conștiinței sale. Wilhelm Meister se cultivă cu ajutorul culturii înconjurătoare, iar Faust n'are altă năzuință mai adâncă decât: „*Zum Universum möchte ich mich erweitern*”. Deși trebuie să recunoaștem, că Humboldt se deosebește de Faust, prin aceea că, în năzuința de a cunoaște lumea și ade-

vărul, el nu-și vinde sufletul diavolului, ci prin cunoașterea lumii Humboldt tinde să-i asigure sufletului domnia asupra influențelor externe. Da aceea el zice: „Omul e încetinu împins de natura sa în spre lucrurile externe Dar de mare însemnătate este ca el să nu se piardă în această înstrăinare, ci el să primească, dela tot ce-l înconjoară, numai lumina și căldura care să-i formeze interiorul. Cu această intenție omul să-și apropie toate obiectele și să imprime acestei materii forma spiritului său”. Acesta este principiul totalității, sau al unității armonice, ca rezultatul cel mai înalt al cultivării. E vorba aici despre o noțiune, care a jucat și mai joacă și astăzi un mare rol în terminologia pedagogică despre *cultivare generală*. Noțiunea aceasta de cultivare generală, — sau cum greșit se mai spunea „*cultură generală*” — a fost de cele mai multe ori înțeleasă nespun de greșit. Așa se credea, că a fi cultivat în sensul de mai sus — adică a avea cultură generală — însemnează a fi în posesia unui certificat de absolvire al unei școale secundare sau cunoașterea conținutului ultimului roman la modă. Humboldt nu s'a gândit niciodată să dea noțiunii de „*cultivare generală*” înțelesul de mai sus. Căci pentru el omul adună în sufletul său bogățiile culturii numai ca să prelucreze aceste bogății și prin aceasta să-și formeze și cultive lumea lui interioară. Individualitatea acestuia rămâne neatinsă. Sau dacă totuși se schimbă ceva la aceasta, e că ea devine mai bogată și viața care o încălzește mai intensă. Și de aceea pentru Humboldt cultivarea generală nu are pentru om decât sensul, ca acesta să ajungă la dezvoltarea tuturor dispozițiilor și puterilor lui spirituale. Orice îngrămădire de cunoștințe care au fost numai învățate, fără să fie asimilate de totalitatea individului, sunt simple deprinderi tehnice și n'au nici o legătură cu ceea ce se numește *cultivare*. Un individ cu o memorie prodigioasă poate să devină un lexicon ambulant, dar la care să nu se observe nici cea mai mică urmă de cultivare. În năzuința de a arăta cât mai clar aceea ce el înțelege prin „*allgemeine Bildung*” Humboldt zice: „*Ein Bild der Welt, in ge-*

hörige Einheit gebracht". O unitate care trebuie realizată în interiorul omului și care să fie numai armonie și proporție, așadar o formă interioară a individului. Humboldt zice: „Cu cât omul transformă mai multă materie în formă și multiplicitate în unitate, cu atât el e mai bogat, mai plin de viață, mai puternic și mai creator”.

Cu aceasta Humboldt caută să facă imposibilă orice interpretare greșită a cuvântului *cultivare generală*. Individualitate și universalitate sunt doi poli, care singuri n'au nici o însemnătate. Abia tensiunea dintre acești doi poli, forma interioară, e roditoare. Și de aceea Humboldt, într'o scrisoare către Schiller, și zice: „*Materia e demnă de atenție numai intru cât fără ea nu poate fi gândită forma...*”. Materia nu e decât un mijloc către un scop mai înalt și acest scop e forma interioară a individului.

Pe această teorie humboldtiană a cultivării e așezată aproape întreaga pedagogie contemporană. Deosebirea constă numai în aceea, că pedagogia contemporană accentuează mai mult valoarea formativă a culturii. Căci, după aceasta, lucrul formativ nu poate fi împlinit decât cu ajutorul bunurilor culturale. Bunurile culturale sunt obiectivări ale spiritului creator.¹⁾ Ele sunt spirit, idee formată. Dintre aceste bunuri culturale se aleg bunurile formative sau bunurile de învățământ. În aceste bunuri de învățământ — ca obiectivări ale ideii, care e principiul absolut al formării — se află imanentă o putere de cultivare care — dacă bunul de învățământ e asimilat de individ — cultivă și formează puterile spirituale ale individului. Așa că lucrul formativ nu constă în altceva decât în aceea că învățătorul sau profesorul aduce bunul cultural în fața elevilor cu intenția, ca aceștia să asimileze acest bun, pentru ca energia spirituală imanentă acestuia să devină în sufletul elevilor iarăși viabilă. Despre o cultivare, deci, nu poate fi vorba decât dacă spiritul obiectiv — imanent bunului cultural — a devenit în ființa elevilor spirit actual. Cultivat în acest sens nu poate fi decât acela, care este într'un veșnic contact cu lumea spiritului pur; numai

acela care a devenit o formă plină de acest spirit veșnic.

În acest sens cultivat în general nu este decât individul care a asimilat bunurile culturale, conținuturile spirituale, valorile și învățăturile obiectivate în comunitatea în care acest individ își trăiește viața, devenind prin aceasta un membru activ și valoros al acestei comunități. Cultivarea ca act nu e de aceea decât angrenarea copilului în concepția și sistemul de valori al comunității, un proces care se întâmplă mai întâi inconștient, ca o integrare funcțională a comunității și apoi conștient, ca influență formativă care se întâmplă în școală.

Unei asemenea integrări îi corespunde — conform teoriei de mai sus — o desintegrare, căci integrarea în spiritul și valorile comunității nu e posibilă fără desintegrarea individului, sau fără *cultivarea formală* a acestuia. Și această cultivare formală a individului a fost interpretată greșit ca o cultivare formală a intelectului. Dar, Humboldt a fost cel dintâi care a văzut pericolul unei formări unilaterale și a cerut, ca să fie cultivate toate funcțiunile psihice ale individului. În ideea totalității se cuprinde și ideea *formării organice* a tuturor puterilor, dispozițiilor și a aptitudinilor individului. Și formarea aceasta, după cum am arătat mai sus, nu e posibilă decât cu ajutorul culturii.²⁾ Bunurile culturale conțin diferite valori etice, estetice și morale. Asimilarea acestor valori e cel din urmă și cel mai înalt act spiritual, căci valorile nu pot fi numai gândite sau cunoscute, ci și simțite și voite, așa dar trăite. Desăvârșirea totalității, despre care vorbea Humboldt, constă tocmai în aceea că valorile au proprietatea de a forma interiorul individului, dându-i acestuia o unitate interioară desăvârșită, sau, ca să ne exprimăm în limbajul pedagogic, individul devine o personalitate. Așa că direcția în care se mișcă devenirea individului e aceea dela individualitate la personalitate, dela heteronomie la autonomie, dela natură la cultură, cultura fiind „aus Freiheit sich bestimmende aufgebene Naturgestaltung”.²⁾ (Va urma).

¹⁾ Vezi J. Wagner, Einführung in die Pädagogik als Wissenschaft, Bd. I. 1926, p. 119, cât și același „Pädagogische Wertlehre”, München 1924.

¹⁾ Vezi Bruno Bauch, Die erzieherische Bedeutung der Kulturgüter. Leipzig 1934; R. Hönigswald, Die Grundlagen der Pädagogik, 2. Aufl. 1927.

²⁾ P. Petersen, Pädagogik, Berlin 1932, p. 81.

Pedagogia activistă

Lucrare premergătoare licenții, la Pedagogia teoretică

(Urmare).

de **Dimitrie D. Roman.**

Comenius: reușește a pune în aplicare în lucrările sale, principiile baconiene, introducând pe copii în mijlocul naturii, prezentându-le fapte din cari înșiși să scoată regulile.

Iată cât de frumos ne-o înfățișază aceasta ¹⁾ „Oamenii trebuiesc inițiați atât pe cât e posibil, să nu devină înțelepți din cărți, ci din studierea cerului și a pământului, a stejarilor și a fagilor, adecă ei trebuiesc să cunoască și să examineze lucrurile prin ei înșiși și nu numai prin observații și mărturisiri streine”.

J. Loke: — în câteva idei asupra educației — cere ca individul să se convingă, nu să creadă ceace cunoaște. Cunoștiința se bazează pe judecată proprie și întocmai dupăcum nu putem vedea cu ochii altuia, tot așa nu putem cunoaște cu intelectul altuia.

Rousseau: susține principiul educației naturale și al activității spontane. S'ar părea că Rousseau ar fi un exagerat individualist prin faptul că înlătură pe individ dela orice contact cu societatea, care numai a-l strica poate.

Individul e totul, el să-și creeze totul, el să-și găsească adevărul, nimic din gura educatorului, ci totul prin el însuși; lecțiile conștând mai mult din acțiuni decât din vorbe. „Dați lui Emil lucruri nu vorbe”. Totuși, el revine și accentuiază în cele din urmă rolul de sfătuitoar al lui Emil. La orice, nu va lipsi sprijinul acestuia.

„Vreau să ne fabricăm singuri mașinile și vreau să fac întâiu experiența și pe urmă să-mi pregătesc instrumentul? mai mult, vreau ca dupăce am văzut experiența ca din întâmplare, să inventăm încetul cu încetul instrumentul cu care să verificăm. Mai bine să fie instrumentele mai puțin perfecte și să avem idei mai lămurite, de ce trebuie să fie și de operațiile la cari avem să ne slujim cu ele. Pentru prima lecțiune de statică, nu caut nici o balanță, ci pun un baston pe

spatele unui scaun, îl așez în echilibru și măsoz lungimea celor două părți, atarn de o parte și de alta diferite greutăți, când depotrivă, când neegale, și trăgându-le într'o parte sau în alta, după cât trebuie, constat că echilibrul rezuită într'o potrivire între mărimea greutății și lungimea pârghiei. Astfel, micul meu fizician va fi în stare să verifice o balanță înainte de-a fi văzut vreuna. ¹⁾

Fiecare vârstă, zice Rousseau, are resoriturile sale, cari o fac să se miște. Nu sunt eu care fac arbitrar alegerea aceasta, e însăși natura care o arată. „Copilul are feluri de a vedea, de a gândi și de a simți, care-i sunt proprii, nimic nu e mai nejudecat decât a voi să le substituim cu ale noastre și ași prefera să cer unui copil să aibă cinci picioare de înălțime decât judecată la 10 ani”.

S'a încercat zice Rousseau, cu toate instrumentele, afară de unul; singurul care poate reuși, — Libertatea bine regulată! —

Nici odată nu vom căuta prin constrângere a trezi atenția sau dragostea de ceva, ci din contră, prin plăcere prin dorință. „Fiecare spirit are forma sa proprie, după care trebuie să fie condus printr'o anumită formă și nu prin alta. ²⁾ Nu este aci miezul unei pedagogii activiste? Se cunoaște foarte bine nevoia de a întemeia învățământul pe interes și acțiune, lucru de care vorbește Rousseau în cartea III-a a lui Emil. Că nu s'a făcut și nu se face nici azi așa, a cui e vina dacă nu tot a educatorului? Cartea ar trebui să ne fie întradevăr lumea, dupăcum instrucțiunea să ne fie faptele.

„Copilul care citește, nu învață altceva, zice el decât cuvinte”. Știința nu trebuie învățată, ci inventată! Pentru aceasta este însă nevoie ca orice chestiune, să se pună după priceperea fiecărui elev, să nu știe ceva fiindcă noi i-am spus, ci pentrucă a înțeles-o singur. Răul și astăzi îl întâlnim în școlalele

¹⁾ Comenius: Didactica magna, trad. Gârboviceanu, ed. I-a pag. 170.

¹⁾ Rousseau: Emil Cap. 3, § 103.

²⁾ Rousseau: Emil, cartea III-a.

noastre. Nu știm mai nici odată a ne pune în locul copiilor, nu intrăm în ideile lor, ci le dăm pe ale noastre de-a gata. Cine n'a păcătuit în contra acestui adevăr? Păcatul acesta duce la distrugerea întregii personalități creatoare a individului, care nici când nu se va ști conduce singur și totdeauna va forma omul de gloată. Pe lângă activitatea sufletească, Rousseau are în vedere și pe cea musculară; este deci un intelectual-materialist.

Pestalozzi: elevul lui Rousseau, continuă firul profesorului său, întregindu-l. Iată ce spune el: „Libertatea întreașă a depășirii facultăților sau dispozițiilor naturale și a individualității fiecărui elev, trebuie lăsată să desvolte facultățile sufletești ale fiecăruia. „Copilul se ridică și se instruește el singur, profesorul nefiind decât mijlocul exterior al desvoltării și al instrucțiunii.

Iată lucruri pe cari Pestalozzi le vede și înțelege ca neapărat de nelipsit în opera de educație, lucruri pe care alții ca Loke, Helvetius, în lipsă de a fi pătruns destul de adânc în natura interioară a omului, n'au putut să vadă în el decât un vas gol de umplut, în loc să recunoască în el un germen productiv prin el însăși, sau a mă exprima prin cuvintele D-lui Prof. Antonescu, „Un ferment social“.

Aceasta facultate activă o găsim chiar la baza inteligenței, prin ceace metoda numește intuiție prin care elevii nu primesc elemente bazați pe încredere și autoritate, după vorba profesorului, ci observând ei înșiși.

Acest lucru ni-l arată și Bacon când spune: „Nimeni nu posedă în adevăr și adânc afară de ceace a creiat însuși“. Deci tot ceace-l inconjoară pe elev, trebuie să devie un motiv pentru a-l îndemna la creație, contribuind prin aceasta la însăși desvoltarea facultăților și caracterului său. Deaceea e foarte potrivit ca nici când educatorul să nu aibă grad printre elevii săi, să respecte liberul avânt al naturii, totul să-și clădească pe prietenie și încrederea ce a știut să și-o câștige. Iată lucruri, pe cari și azi ne întemeiem opera de educație, ce constă în exerciții, fapte, acțiuni, în locul judecăților și abstracțiunilor.

Astfel, reacțiunea va fi pregătită și întrebuințată în toate sensurile. Prin aceasta Pestalozzi este cel care pune fundament solid noțiunii de activitate prin însăși formularea scopului educației, care este desvoltarea armonică a tuturor forțelor psiho-fizice, aflate în copil sub formă potențială. Opera de educație constă din actualizarea și valorificarea forțelor. Și fiindcă Pestalozzi este acela după care orice forță se desvoltă prin ea însăși, adică prin exercițiu, (deci acțiune), el reprezintă acea concepție integralistă a activismului, concepție continuată mai târziu de discipolii săi Fröbel și Diesterweg. El dă o formă idealistă acestor principii activiste. O subordonare a forțelor reale la cele ideale, care să lumineze calea de urmat.

Goethe: care deși spirit deosebit de Rousseau ajunge la aceleași puncte de înțelnire.

1. Unirea care trebuie între școală și viață,
2. și Nevoia de a deștepta în copil ceace e practic și creator.

După Goethe, orice individ capabil de o activitate creatoare pentru binele obștesc este o personalitate. Monismul său filosofic îl face să fie susținătorul idealului integralist, prin cultivarea armonică a ființei omenști.

Din concepțiile sale rees clar următoarele principii:

1. Activismul.
2. Concepția organicistă a educației.
3. Orientarea profesională¹⁾.
4. Disciplina, cu cele două aspecte, eternemia și autonomia.

Afară de acestea o mulțime de alte principii asupra activității practice.

E foarte interesant cred a arăta în ce constă activismul în concepția acestui pedagog.

În principiu, știm că acest activism constă în următoarele:

1. O activitate centripetală, formată din impresiile primite dela lumea inconjurătoare.
2. O activitate centrală, care prelucrează ceace am primit prin simțuri ori prin activitatea centripetală.

¹⁾ D. Roman: Orientarea profesională și tehnica unui examen. Luceafărul-Sibiu, 1935.

3. O activitate centrifugală; activitate pornită dinăuntru în afară, sub forma exteriorizării actului.

Primul fel de activitate are un caracter mai mult receptiv și reproductiv. Primește și păstrează. Celelalte două, au un caracter productiv și creator. Pe aceste două feluri de activități pune accentul Goethe, activități cari nu sunt altceva decât o concepție a pedagogiei activiste sub forma integralistă.

Este cea mai frumoasă expresie a pedagogiei.

Nu-i lipsește activității acesteia nici caracterul etic, apărut în ultima soluție a lui Faust,

„Cel care tinde în continuu spre bine, acela poate fi mântuit”.

Tolstoi: face oarecum trecerea dela grupul teoretic la cel practic. Totul, după el trebuie să fie bazat pe plăcerea de a ști, de a lucra, de a trăi mai intens. Desigur însă că școala preconizată de Tolstoi nu a fost cea mai recomandabilă, motivele, le cunoaștem cu toții.

Pentru a încheia acest capitol, spre a intra mai adânc în miezul problemei, mă voiu folosi de cuvintele lui Gujau: Există, spune dânsul; o metodă de învățământ mai bună decât aceea a învățământului prin înfățișare, e cea a învățământului prin acțiune.

(Va urma).

Doina

Când frunza 'nvie 'n codru
Și fluturii apar,
Pe culmi s'aude doina
In triluri de canal.

Când vara e în toi
Și grânele se coc,
Flăcăii-mi cântă doina
Cu fete de mijloc.

Când mărul este roșu
Și pruna brumărie,
Răsună doina toamnei
In crama dela vie.

Când crivățul mugește
Și-omătul se ridică,
S'aude doina iară
In casă și prin tindă.

Ni-i dragă doina, nouă,
Ni-i dragă că în ea,
Ne-am îndulcit amarul
In timpi și 'n vreme grea.

Te-am fredonat, o doină,
Cu atâta drag și dor,
Alătura de tata
Cu plugul la ogor.

Și azi — pe-aceleași locuri —
Când viu — din când în când —
M'apucă dor de tine
Ș'adesea 'ncep să plâng.

Tu stai la sat, o doină,
Ș'acolo să rămâi.
Când dorul mă cuprinde
La tine-alerg 'ntâi.

Nicolae D. Marin
Tagu—Cluj.

VIATA MORALA SI RELIGIOASA A SATULUI

1938

An nou! Din pânza veșniciei, un fir se desprinde, pentru totdeauna, intrând în neant. E anul 1937.

Din ghemul vremii, alt fir îi ia locul, în urzeala timpului: 1938.

Un an cu toate ale lui bucurii și necazuri, se duce în veșnicie și altul apare la orizont, deschizându-și larg ușa necunoscutului său. An nou, zi de bilanț trecutului și de prevedere viitorului.

Și câtă nădejde de bogăție, mai mult lumească, nu-și pune muritorul în crugul anilor?! Anii, însă, nu aduc în secul lor, nici un dar omului. Totul e dela Dumnezeu; iar omului i s'a încredințat numai atât cât poate înțelege pentru mântuirea sufletului său. Fericitările ori nenorocirile anilor, depind de credința și voința omului.

Omul — prin Dumnezeu — e făuritorul și al soartei sale și al vremurilor. Sfinții, și nu anii, au făcut epocă, aurind anii vieții lor pământești, prin fapte bune.

An nou, — an nou! Belșugul lui 1938 — va izvorî din bogăția lăuntrului nostru sufletesc, din grăuntele gândurilor divine. Acum, la răscruciul acestei zile, când închidem poarta unui an și deschidem ușa celui alt, să ne desbrăcăm de învechitură și să ne înoim prin Hristos, într'o nouă naștere de sus; altfel, toată vrednicia ostenelilor vieții

de aici, e vânăre de vânt și culegere de furtună. Numai Hristos dă rodul mulțumirilor noastre sufletești și trupești și îndulcește marea cea sărată a acestei vieți. Omul — fără El — înzadar se ostenește, nu poate nimic; iar miile de ani apuse în veșnicie sunt înaintea Lui, ca ziua ce a trecut.

Prin oglinda Evangheliei să privim noul sol ce vine și să căutăm a-i împodobi ceasurile zilelor sale cu înfăptuiri creștine, cât mai aproape de viața lui Isus; căci numai așa reveneala duhovnicească — din lăuntru — va naște primeneala covorului de primăvară — din afară — al vieții noastre sociale, presărat cu florile bine mirositoare ale credinței, nădejdei și dragostei sfinte.

Să luăm ca Stăpân și Tovarăș al drumeției noastre — pe întinsul acestui an — pe Marele Călăuzitor Isus Hristos. Ca iedera legată de arbori și ca vița de vie nedeslipită de butuc, să ne ducem traiul nostru unit cu al Său, căci numai așa făcând, sfârșitul anului nou născut, ca și sfârșitul nostru cel din urmă va fi nu diamant în lanțul anilor scurși și o comoară neperitoare în Ceruri ¹⁾.

Pr. Const. Hășcău.

¹⁾ Cum scânteiază stelele cerului în bezna nopții, așa să scânteieze vitruțile sufletului nostru, în negurile de păcat ale lumii. Cum înflorește nufărul în adâncul apelor, așa să înflorească sufletul nostru, din adâncul sfințeniei lui Isus.

Iubirea în căsătorie

Ori și ce, în această lume pentru ca să existe, trebuie să aibă baze solide și inatacabile. Căsătoria pentru ca să aibă baze solide, trebuie să îndeplinească anumite condițiuni și să aibă anumite caracteristici.

Caracteristicile căsătoriei sunt din cele mai înalte și mai sublime. Una dintre acestea care este cea mai de seamă și care este corolarul tuturor celorlalte este *iubirea*.

Și într'adevăr așa este. Dacă cercetăm sf. scriptură a Noului Testament, la fiecare pas, găsim adevăruri sigure și nedubioase despre importanța iubirii, atât în căsătorie, cât și în viața de toate zilele.

Sf. Apostol Pavel, în Ep. c. Efeseni spune: „Bărbaților, iubiți femeile voastre, dupăcum și Hristos a iubit biserica și s'a dat pe Sine pentru ea”¹⁾. Și mai departe zice: „Astfel dar bărbații sunt datori să-și iubească femeile, ca pe însuși trupul lor, cel ce-și iubește femeia, pe sine însuși se iubește”²⁾. Iar cu privire la femei zice: Femeile să se supună bărbaților ca Domnului”³⁾.

Iată din aceste câteva texte ale Sf. Scripturii se poate vedea că cea mai mare datorie a soților este să se iubească unul pe celalalt. Iubirea face ca soții să fie egali unul cu celalalt, deoarece iubirea nu cunoaște inferioritate, nu se trufește, nu caută la ale sale, dupăcum spune sf. Ap. Pavel în I Cor.: „Dragostea rabdă îndelung, dragostea este plină de bunătate, nu știe de pizmă, nu se laudă, nu trufește...”⁴⁾. Iată atâtea caracteristici nobile, frumoase și înalte ale iubirii, ea nu trebuie să lipsească din viața conjugală.

Căsătoria a fost binecuvântată de Dumnezeu, pentru ca această binecuvântare eternă, să păstreze principiul vieții noastre. De aceea această binecuvântare n'a putut s'o strice nici diavolul, pentrucă ea a fost întemeiată de Dumnezeu prin cuvântul Său etern, iar cuvântul lui Dumnezeu, ce este altceva, decât iubire adevărată.

Căsătoria este asemenea unirii lui Hristos cu Biserica Sa, după cum spune Sf. Ap.

Pavel. Dar Isus Hristos a întemeiat Biserica Sa prin jertfa cea mare de pe Golgota, prin curgere de apă și sânge, prin jertfa jertfelor. De aceea și iubirea noastră trebuie să se întemeieze și să fie încununată cu jertfe. Iubirea, baza căsătoriei și a întregii societăți omenești — trebuie să fie împreunată, cu abnegațiune, trebuie să fie obiectivă, pentru că numai așa ne putem uni cu Hristos și Biserica Sa.

Dacă căsătoria noastră va fi plină de iubire, — va fi și Dumnezeu acolo. — Iar noi vom fi fericiți numai în măsura în care căsătoria noastră va fi plină de divinitate¹⁾.

Iubirea trebuie să existe în familie pentru că însăși viața este dragoste. Ea se manifestă în toate fapăturile lui Dumnezeu, dela cele mai mici până la cele mai mari. În viața oamenilor iubirea este „motorul” faptelor, forța căminului, vigoarea familiei și delicatețea morală a femeilor.

Iubire trebuie să existe în căsătorie pentru că ea a fost întemeiată de însuși Dumnezeu, iar „Dumnezeu dragoste este”. Dumnezeu a fost Acela care a adus pe Eva la Adam, primul nostru tată și i-a dăruit-o de soție, de asemenea tot Dumnezeu este, care prin mâna Sa nevăzută a făcut nodul legăturii sfinte a căsătoriei voastre și care v'a dăruit pe unii altora.²⁾

Iubirea e mai tare ca moartea. Ea e rezumatul teologiei și metoda celei mai sănătoase cârmuirii. Omul e perfecțiunea universului, spiritul e perfecțiunea omului, iubirea cea a spiritului și căsătoria cea a iubirii. Iată de ce iubirea lui Dumnezeu este sfârșitul perfecțiunii și excelența universului³⁾.

Puterea iubirii e cea mai mare dintre toate puterile. Nimeni și nimic nu ne poate despărți de Hristos căci dragostea ne face o simțire, un suflet, un gând⁴⁾.

Ion I. Dancu,
student-teolog.]

¹⁾ L. D. Arnold: La famille chretienne en face de difficultés de la vie, Paris 1927.

²⁾ H. Bordeaux: Le mariage d'amour — Paris.

³⁾ Ibidem pg. 88.

⁴⁾ Filipeni 2°.

¹⁾ Ef. 5²⁶. ²⁾ Ef. 5²⁸. ³⁾ Ef. 5²².

⁴⁾ I Cor. 13. 4.

VIATA ADMINISTRATIVĂ A SATULUI

Deblocarea cadrelor și tinerii învățători

Ca urmare a deblocării cadrelor militare s'a pus în discuțiune și deblocarea cadrelor învățământului primar.

Subiectul acestei probleme a fost debătut în diferite reviste de specialitate și în ziare cu competența oamenilor înțelegători ai rostului școlii și în majoritate căzând de acord că această „deblocare” se impune chiar în momentele actuale.

Fie-mi îngăduit și mie, ca unul ce am cunoscut timp de patru ani căile șomajului în așteptarea unui post a spune câteva cuvinte în legătură cu această problemă.

Voiu avea în vedere, în cele ce urmează, problema de o capitală importanță a plasării tinerilor inv. ce ar fi o urmare firească a deblocării cadrelor noastre.

Așa dar, dela început trebuie să afirmăm — fără înconjur — că această reînoire se impune ca un „ce” absolut categoric și ea merită o deosebită atențiune din partea factorilor cu răspundere în viața școlii poporului.

Justificarea acestei afirmații? . . . Da! Această justificare revine dela sine când am vorbit de plasarea tinerilor învățători. Dar să ne explicăm. Până mai acum câțiva ani țara noastră nu cunoscuse șomajul intelectual. După războiu, prin înființarea de școli normale, — ne referim la cazul nostru, — și prin afluxul populației școlare sătești, — în majoritatea cazurilor, — spre această școală am cunoscut și noi acest șomaj, când în fața numărului absolvenților și în fața posibilităților de plasare, statul s'a văzut la un moment dat în trista situație de a refuza

pentru un timp cam îndelungat serviciul oferit de acești tineri doritori de muncă.

Cine nu cunoaște entuziasmul, dragostea de muncă, dorința de ridicare a satului, al cărui exponent direct este, — al tinerului inv.? Cine nu cunoaște elanul tinereții acestuia ce între cei patru pereți ai școlii normale și-a format opiniunile sale, planul său de lucru pentru ridicarea satului?

Ieșit depe băncile școlii, el nu vede — nu vrea să vadă altceva — decât satul în mijlocul căruia va lucra și pentru care își va cheltui energia tinereții lui. El trăiește într'o lume ideală, am putea spune într'o lume de idei împletite în sufletu-i tânăr cu lumea realității și aceasta pentru motivul că el trăiește intens aceste convingeri, apriori făurite, așa încât în idealismul său le confundă cu realitatea.

De câte ori nu se visează el în mijlocul satului dând sfaturi sătenilor, în mijlocul odraslelor sătenilor, luminându-le mintea din lumina primită din lumină?

Nevinovate vise ale tinereții! . . .

Acesta-i tânărul inv. ieșit de pe băncile școlii.

Acesta-i lumea lui de idei curate, făurită în cugetul lui curat.

Dar realitatea? . . . Această realitate îi oferă surprizele cu totul contrarii așteptărilor sale.

Iată-l pășit depe pragul școlii pe prima treaptă a societății. Cu o diplomă în buzunar, rod al muncii sale și fruct al celor opt ani petrecuți pe băncile școlii, precum și a străduinței părinților săi; pășeste sfios în această lume nouă pentru el. Și realitatea,

cruda realitate îi spulberă dela început idealul său, așa încât peste tot ce a făurit un suflet curat se depune vălul cernit al desiluziei, al desamăgirii, al neîncrederii în ziua de mâine. Un palat prefăcut într'o ruină.

Un an, doi, trei, patru, poate chiar cinci; vei pribegi, tânăr inv., pe cărările spinoasei uitări, a vinovatei inactivități și a durerosului șomaj. Iată realitatea.

Acum, revenind la problema deblocării cadrelor învățământului, ne punem întrebarea: „Ce s'ar întâmpla în urma acestei probleme devenită fapt împlinit”?

În primul rând ar urma pensionarea colegilor ce — poate — au trecut cu câte doi, trei, patru sau chiar cinci ani de serviciu,

peste limita de ani sau vârstă stabilită de lege. Și n'am merge departe dacă s'ar cere pensionarea chiar după 30 ani serviți, având în vedere datoria ce incumbă unui inv. cariera sa atât de grea. Ar urma apoi plasarea inv. tineri în posturile devenite vacante. Ar lua sfârșit o anomalie ce stăruie în viața școlii primare, am avea un inv. tânăr închinat cu totul dragostei pentru ridicarea satului, un izvor de entuziasm, o forță'n slujba Patriei, un suflet sănătos radiind lumină în juru-i și închinat măririi satului românesc, înfloririi și prosperității statului român.

Gurarăului-Sibiu.

Ștefan L. Popescu inv.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Debarcarea trupelor japoneze sosite pe râul Jangste, la Shanghai.

VIATA CULTURALA SI NATIONALA A SATULUI

Straja Ţării

Metod de educație, ideologie și ideal național

Ce frumoasă va putea fi România de mâine, o țară unitară și solidară împrejurul unui gând, deviza noastră : Credință și muncă pentru Ţară și Rege !"

M. S. Regele Carol II.

O credință, un avânt, un suflu nou măreț și înalt, a apărut pe orizontul Școlii noastre primare, ieșit din mintea înțeleaptă și demnă a Marelui Nostru Rege.

Această credință, acest avânt, acest suflu nou, nu este altceva decât străjeria.

Străjeria este o instituție care se ocupă cu ridicarea tinerimii în general și cu ridicarea satului în special. Ea tinde să dea individului o educație integrală. Școala a încercat să dea această educație integrală, dar străjeria dă o educație națională, religioasă, etică, morală, pedagogică și fizică.

Școala a privit și mai privește încă pe individ sub două aspecte :

1. Individul vine pe lume cu calități, este bun dela natură.

2. Individul vine pe lume cu defecte rele, — este rău dela natură.

Individualismul a apărut prin secolul 18 prin J. J. Rousseau, care se ridică contra intelectualismului și enciclopedistului, contra societății clasând-o rea. El accentuează latura bună a individului punându-l singur să-și facă educația sa.

Al doilea individualist a fost Tolstoi.

Al treilea a fost Hellen Kay, scriitoare suedeză. După ea, copilul se naște cu multe calități dela natură.

Rigorismul, este reprezentat prin Paulsen, care-l aduce pe individ rău dela natură și a

cărui educație se face prin constrângere. După Paulsen individul trebuie să se supună legilor morale, religioase, să facă eforturi și să se stăpânească.

Individualismul ne dă oameni nedisciplinați, lipsiți cu totul stăpânirii de sine, — este o luptă continuă între individ și societate.

Rigorismul ne dă oameni necapabili să se conducă, oameni cari sunt numai număr, lipsiți de inițiative și aptitudini de conducere.

Educatorul individualist, este tipul umanitar, este o rămășiță a secolului copilului, văzând în el nu pe copil ci tinerețea.

Educatorul rigorist este teoretic care aduce pe copil la dresaj, îndepărtându-l pe copil de adevărata educație.

Străjeria privește pe individ așa cum este el, bun sau rău. Ea nu încearcă ca individul să fie un atlet, un geniu, ea formează oameni conștienți de sine, buni pentru ei și pentru societate.

Străjeria este o metodă de mijloc, de completare între individualism și rigorism.

Instrucția străjerească cunoaște pe tânăr ca membru al clasei și al familiei.

Individul în străjerie este educat pentru sine și pentru societate, el este în societate, și pentru societate.

Prin străjerie educatorul cunoaște mai bine pe copiii săi, atât prin joc cât și prin muncă, transformându-se în comandant și camarad.

Educația prin străjerie ameliorează pe elevii răi, prin faptul că sunt puși la posturi de comandă cu răspundere, dezvoltând în ei interesul și dragostea față de sine și școală, dezvoltând în ei spiritul de ordine și răspundere personală, iar ca un corolar, spiritul de datorie, făcându-și o auto-educație, dezvoltându-le integral sentimentul, intelectul și voința.

Lucrând astfel vom da oameni conștienți de trecutul, prezentul și viitorul neamului nostru românesc.

Educația în străjerie este în postulatele școlii active.

Acum ne punem întrebarea; Care este idealul național în „Straja Țării”?

În viața unui individ există o scară pentru cucerirea unui ideal. Idealul nostru românesc, visat de atâtea secole, a fost unitatea națională, care s'a realizat, dar nu dintr'o dată ci într'un period de mai multe decenii.

Ideia de unire a trăit în stare latentă, din primele momente de formare a neamului nostru pe aceste meleaguri, în sufletul fiecărui român, până când s'a ivit ocazia de manifestare în această direcție.

Etapile parcurse pentru idealul unității noastre naționale au fost:

1. Unirea principatelor 1859.
2. Independența 1878.
3. Ridicarea la rangul de regat . 1881,
- și 4. Unitatea națională desăvârșită . 1918.

După ce unitatea noastră națională s'a desăvârșit, echilibrul moral a decăzut, începând ca viața individului să se anarhizeze, printr'o descurajare, o dezechilibrare a vieții sufletești.

Această stare anormală a noastră a dat naștere acestei mari instituții „Straja Țării”.

Iată dar idealul actual al străjerismului: „Consolidarea Țării și neamului Românesc”. Este vorba de o ridicare a neamului nostru, din punct de vedere material și spiritual.

România trebuie pusă pe baze noi, prin ridicarea satului și creșterea tineretului. Acestea

sunt bazele României de mâine, în spre cari trebuie să ne îndreptăm gândul.

Generațiile de mâine, cari se ridică, trebuie educate în scopul de realizare a acestui ideal, cari la rândul lor vor schimba satul românesc de azi. Odată unitatea sufletească încheată, România va dispune de o solidaritate națională puternică.

O! Românie mândră și frumoasă, noi străjerii Țăii, îți dorim să devii mândră și bogată, dorind fiilor Țăii; Sănătate! cerând dela ei; „Credință și muncă pentru Țară și Rege!” — Sănătate!

Sănătatea s'a îndreptat spre educația tineretului și ridicarea satului. Sănătatea trupească, sufletească și națională. Ce dar poate fi mai frumos ca atunci când urăm tuturor din inimă sănătate.

Credința. Fără credință nu putem învinge, căci ea este motorul oricărei mișcări.

Munca. Românul este muncitor. Dacă uneori a ieșit din acest răvaș, a fost cauza mai multor motive, devalorizarea produselor și chiar dezechilibrul moral. Prin muncă s'a făcut înfrățirea între treptele sociale.

Țara, trebuie înțeleasă cu toată bogăția biologică și socială a ei.

Regele! Regele Țării este strâns legat de noi și de Țara noastră. Recunoștință trebuie adusă Regilor noștri:

Carol I. Intemeietorul,

Ferdinand I. Eliberatorul și

M. S. Regele Carol II. Consolidatorul.

Regele reprezintă continuitatea acestei țări, trăind și bucuriile și durerile ei. Trebuie să trăim în cultul dinastiei, iar noi toți să venim în ajutorul M. S. Regelui, muncind cu sârguință pentru binele Țării.

Prin străjerie urmărim, să formăm pe copilul de astăzi și cetățeanul de mâine, sănătos la trup și suflet. — Unul pentru toți și toți pentru unul. Sănătate!

Cornel I. Lupeanu

C.-tul stolului Șc. Prim. de Stat
Ungureiu-Sibiu.

Planuri de viitor

Învățătorimea, împărțită în mici echipe, din câte 6, 5, 4, 3, 2, chiar și de unul singur, în satele și cătunele pământului românesc, e lăsată, — în cele mai multe cazuri, — la ajutorul și sprijinul colegial sau părăsită la propriu-i ajutor, la singurateca-i putere.

În astfel de cazuri, învățătorul muncește cât poate, cum să pricepe și în direcția în care îl mână înclinarea.

Până când se poate fixa locului, până când își poate croi un drum, până când să poate face cunoscut, până își poate întemeia un cuib stabil, un cămin, o familie, trebuie să rabde mult, să invingă multe și nebanuite obstacole.

Dar așezarea în ogașe bună, punerea pe roate, aplicarea practică a unui plan, a unei idei, a unui gând bun, de folos obștesc, câte piedeci nu întâmpină în drumul realizării?

Numai învățătorul înarmat cu tăria perseverenței, numai cel înfrățit cu idealul, cu dragostea de-a face binele, frumosul, utilul, chiar și cu de-a sila, va putea răzbi printre cioturile rozorului nemuncit, se va putea bucura de odihna succesului, va putea împrumuta cuvintele lui Simeon bătrânul: „Acum slobozește Doamne” . . .

Dar nu toți oamenii sunt înzestrați dela natură cu aceea putere a perseverenței, a răbdării, a neclintitei stăruinți, despre care se spune, că taie fierul. Sunt oameni pe cari greutatea îi îndoaie, îi doboară, îi descurajează, le ucid în fașe elanul cu care s'au lansat în vidul fără sprijin al vieții.

Aceștia vor putea fi, ei, în viață buni funcționari, buni creștini, oameni de omenie, pe cari îi vor cinsti semenii lor, vor putea arăta și unele rezultate, dar nu vor lăsa urme, nu-și vor scrie numele adânc în amintirea localității, nu vor făuri zala de care să-și încopcieze urmașii săi viața, propteaua de care să se prindă, când furtuni se vor isca în jurul certificatului de bună purtare.

Învățătorii nu pot fi decât firi dinamice, oameni fără astâmpăr, în viața evolutivă a satului.

Ei nu vor osteni în născocirea cine știe cărei invențiuni, nici în înfăptuirea unei minuni, ci în drumul înclinărilor vor stăruii să facă tot ce setea lor de muncă îi îndeamnă. Un învățător în fruntea unui cor bine instruit, a unei fanfare bine încheagată, a unei grădini de pomi, fermecătoare, a unei stupării bogate, a unor râpi plantate cu arbori și verdeață, a unor cărări pietruite printre mormintele părăsite a cimitirului, a unor ziduri de școală și biserică, a unei canalizări folosite, a unui teren desmărăcinat, a unei cooperative pusă în folosul oamenilor nevoiași, a unei societăți de asigurarea vitelor, a semănăturilor, sunt tot atât de prețioase cât și invențiile bacteriologului, a inginerului, a savantului etc.

Cercul de activitate al învățătorului s'ar părea strâmt, îngust, însă e mult cuprinzător, pentru că multe îi sunt lipsurile unui neam, abia scăpat din lanțurile robiei.

Opera ce o va îndeplini învățătorul în câmpul lui de activitate nu va avea răsunetul marilor invențiuni, dar ea se va bucura și învrednici, — în multe cazuri, — de amintirea neștearsă a unor suflete simple, cari știu croi legende.

Iată pentru ce ne-ar mulțami și îmbucura mult, dacă colegii dela sate și orașe, în locul lungilor articole din domeniul educației și pedagogiei, teorii discutate, dar prea puțin puse în practică, ne-ar trimite scurte dări de seamă despre ce a înfăptuit, despre ce a experimentat, la ce rezultat a ajuns, să ne arete o îmbucurătoare sau tristă situație 'a școalei, a învățământului, a satului, a vieții poporului și alte o mulțime de aspecte din filmul vieții de toate zilele.

Să lăsăm lansarea, propagarea nouilor metode, experimentări, în seama oamenilor, cari s'au dedicat acestor îndeletniciri, să le lăsăm în grija specialiștilor, cari pot fi chiar și învățători, cari conduc clase de experiență. Un învățător dela sat ar putea cel mult să comunice colegilor pe calea publicității experiențele, obstacolele, avantajele, desavantajele unui metod, culese și notate zilnic în

carnetul său de observații, dar nici decum a ciupi din ideile altora și a le da ca scoase din tezaurul său intelectual.

Pentru a ilustra cu un singur exemplu nepotrivirea în care stăruim de mult timp, să amintim numai teoria individualismului, despre care s'a scris și s'a discutat chiar prea mult, fără ca cineva să se gândească a-l pune și în practică.

„Fiecare om la locul potrivit”, cer ceice scriu, ceice conferențiază, ceice discută. Dar nu cred, ca învățătorii să-și fărâmițeze mult elanul în a pune pe fiecare elev sau om matur la locul ce i se potrivește, pe cum nici autoritățile școlare nu-și prea macină energia, nu-și muncesc creerul în a așeza pe fiecare învățător la locul potrivit individualității lui.

În locul acelor teorii sfătoase, cu „*fiecare om la locul lui*”, „*să facem așa și așa*”, „*să muncim atât și atât*”, mai bucuros și cu plăcere am publica în paginile revistei câte-o scurtă știre, un comunicat: „*am făcut în comuna cutare și cutare asta și asta*”, „*Am încercat să fac asta, dar m'am împiedecat de obstacolul cutare*”.

În altă ordine de idei, am insera scurte statistici: „*din atâția obligați de școală, rămân fără carte atâția și atâția, din cauza cutare și cutare*”, „*între atâția obligați de a cerceta școala, atâția și atâția s'au prezentat în cutare zi: desculți, desbrăcați, nemâncați, nespălați, bine îmbrăcați, bine hrăniți*”. „*Atâția și atâția sunt silitori, excelează, sunt mediocri etc. etc*”.

Cadrele unui articol de revistă nu îngăduie înșirarea tuturor înfăptuirilor unui învățător, pe cari le-ar comunica colegilor lui.

Am dori să deschidem pe câteva pagini ale revistei o permanentă expoziție a înfăptuirilor dascălești. Din ea să se poată inspira aerul sănătos al românismului netrimbițat, mirosul gliei strămoșești din plin iubită, înfrățite cu munca de toate zilele și slab răsplătită a învățătorului.

Folosul?

Ne-am cunoaște cel puțin noi pe noi, când puținii mai vreau să ne cunoască.

Aceste gânduri să ne frământă în preajma Anului nou: 1938.

Petrea Dascălul.

Ruinile Alcazarului din Toledo (Spania)

Oameni și fapte

Impresii în legătură cu excursiunea în Cehoslovacia

La dorința mea Comitetul Asociației învățătorilor din județul Sibiu, m'a delegat să iau parte la congresul învățătorilor din România ținut în zilele de 5 și 6 Septembrie 1937, la Oradea. Aceste congrese sunt de mare însemnătate pentru învățători, deoarece li se dă prilejul de a-se cunoaște unii pe alții, dar sunt însemnate aceste congrese, pentru că prin ele ne afirmăm ca un corp încheșat în fața țării și căutăm a ne asigura drepturile noastre față de ceilalți funcționari.

Ca și de altădată așa și acum am admirat pe vrednicul președinte al învățătorimii din țara întregită D. V. Țoni, care cu mână tare și cu braț înalt conduce destinele asociației generale a învățătorilor și să îngrijește de o soartă mai bună a acestor mucenici ziși și apostoli ai neamului.

Mulțumesc Comitetului Asociației învățătorilor din județul Sibiu, în frunte cu Dl Președinte I. N. Ciolan, care mi-a prilejuit ducerea mea la Oradea, deoarece dorința mea arzătoare a fost să iau parte la excursia de studii în Cehoslovacia, a învățătorilor români, sub conducerea D-lui președinte D. V. Țoni. La insistențele mele față de Dl Țoni și renunțând dela excursie Dl Iordan Tacu, secretarul general al Asociației generale a învățătorilor, i-am luat eu locul ca al 60-lea, figurând în pașaportul colectiv sub numele de Iordan Tacu, nume sub care am făcut excursia în Cehoslovacia. Mulțumirea mea se îndreaptă și către On. Comitet școlar județean, care mi-a înlesnit deplasarea mea în Cehoslovacia.

Am cercetat Cehoslovacia încă în anii de tristă amintire 1916—1917, ca ostaș al pajurei cu două capete, iar astăzi revăzând-o după 20 de ani am aflat-o cu totul transfor-

mată. Poporul cehoslovac a ajuns acolo unde îl vedem astăzi grație marelui lui conducător Thomas Masaryk, pe care astăzi îl deplânge țara întreagă. Cu toate că în timpul anilor 1916—1917 luptam pentru o stăpânire străină, noi Românii aflători în Cehoslovacia, ne simțeam ca la noi acasă, lucru pe care l'am constatat și în Jugoslavia. Eram frați de suferințe în vremuri de restriște și căutam a ne înțelege unii cu alții prin iubirea de frate.

Poporul cehoslovac cu colegii învățători, au căutat să facă cu ocazia excursiunii noastre în Cehoslovacia, o frumoasă manifestație de simpatie, care ne-a mișcat adânc.

Cât am trecut granița în Cehoslovacia, ne-am găsit într'o țară nouă, care ne-a pus în uimire și unde fiecare caută să muncească din răputeri la ridicarea țării sale, neținând cont de interes personal material. În seara de 7 Sept. 1937, la ora 8.20, trenul ne oprește în frumoasa gară Kossice, unde am fost întâmpinați cu flori, de elevi, învățători și populație. Președintele învățătorilor ne urează bun soset pe pământul Cehoslovaciei și ne asigură de toată dragostea pentru țara noastră. Președintele nostru Dl Țoni mulțumește de primirea cordială făcută, arătând dragostea mare pe care o poartă poporul român Cehoslovaciei. Ca un semn învederat a iubirii ce ne-o poartă colegii cehoslovaci, fiecare am primit câte un pachetel cu mâncare rece și altul cu fructe. Se anunță plecarea trenului, colegii strigă „At zije Rümunsko“, iar noi îi salutăm până departe cu „Nazdar“.

A doua zi 8 Sept. 1937, dimineața ora 5, trenul se oprește în orașul Zlín, care și-a luat desvoltare uriașe de 20 de ani încoace. Cu toate că era prea de dimineață, totuși am

fost așteptați de colegii învățători, cari ne-au condus la hotelul „Spolecenski” și instalați unii la al 11-lea iar alții la al 12-lea etaj, ne-am făcut toaleta, am luat cafeaua cu lapte și așteptam ora 8, pentru a fi conduși conform programului înainte stabilit. De sus din hotel ni se înfățișa un tablou splendid asupra orașului Zlin, înconjurat de păduri de brad. La ora 7 dimineața, am putut privi convoiul nesfârșit, a zece de mii de lucrători, cari se îndreptau spre marile fabrici de încălțăminte „Bata”. Tot la această oră porneau spre școale miile de copii.

Intrucât suntem invitați a vizita școalele experimentale din Zlin pentru întreținerea căror fabricile „Bata” dau Lei 4 milioane anual, cred că este necesar să cunoaștem puțin organizarea școalelor primare din țara amică Cehoslovacia.

Copiii dela 3—5 ani cercetează școalele de copii mici, cari funcționează în sale de învățământ corespunzătoare din toate punctele de vedere și au tot materialul didactic necesar.

Școalele primare au două cicluri ca și la noi și anume: ciclul inferior este cercetat de elevii dela 6—11 ani, având clasele I—V, iar ciclul superior zis Școala civilă superioară, (Hochbürgerschule), este cercetat de elevii dela 11—14 ani, având clasele VI—VIII, iar cu anul viitor școlar se va înființa și clasa IX-a.

Toate școalele își încep activitatea la 1 Sept. și țin cursuri până la 30 Iunie.

Frecvența școlară este de 90—100%, și nu este nevoie de executarea listelor de amenzi, cari la noi nu se duc la îndeplinire din cauza amestecului unor factori nechemați cari nu doresc înaintarea acestui neam, ci satisfacerea unor poftes trecătoare. Nu este nevoie în Cehoslovacia ca părinții elevilor cari nu-și trimit copii la școală să fie dați în judecată, deoarece aceștia înțeleg necesitatea superioară a școlii.

Iar acum să plecăm pentru a vizita școalele din Zlin. Suntem duși la școala primară superioară experimentală numită „Masaryk Skola”, condusă de Dl director și pedagogul cu experiență ceh, S. Vrana. Am fost duși în sala festivă a școlii, care este o clădire absolut modernă și cu 5 etaje. Dl director

S. Vrana, ne spune că primește cu o dragoste nețărmurită pe frații români. Pe câmp politic suntem alături, este de dorit să ne întâlnim și pe teren cultural.

Școalele erau toate în plină activitate. Am vizitat atelierile de lucrări practice, cari sunt încăpătoare, bine încălzite iarna și inzestrate cu tot felul de unelte necesare. Atelierile au patru secțiuni: sculptură, hârtie, metal și lemn. La fiecare secțiune există planșe cu obiecte de lucru și cu explicații. Dacă elevul nu reușește să lucreze atunci cere lămuriri maestrului. Elevii mai au libertatea să execute lucrări pe cari li le dictează mintea și s'a constatat că elevii dau la iveală lucrări frumoase.

Am văzut bucătăria, unde lucrează nu numai fetele ci și băieții. Pentru fiecare grup de câte 4—5 persoane există o mașină de gătit, iar mâncarea gătită se servește elevilor săraci, cari vin din depărtări să cerceteze școalele din Zlin. Sala de mâncare să prezintă nu se poate mai frumos, cu mese de marmoră, pereți dat cu ulei, jos parchet, radio ș. a. Sala de gimnastică are 75 m. lungime și 37 m. lățime, luxoasă, parchetată și prevăzută cu tot felul de aparate. Alături de sala de gimnastică, se află baia și dușuri, unde elevii în fiecare săptămână fac baie.

Fiindcă a fost vorba de gimnastică țin să spun, că în Cehoslovacia orarul este întocmit de așa că în fiecare zi, fiecare clasă sau divizie, să aibă o oră de gimnastică, dând toată importanța sănătății. Despre aceasta ne-am putut convinge personal, aflând numai copii sănătoși bine hrăniți și robuști întocmai ca părinții lor.

Caracteristic orașului Zlin, ca și satelor din Cehoslovacia este verdeața și florile. Ori unde privești, pe străzi, pe lângă case, pe terasele hotelurilor, fabricilor, caselor, nu vezi de cât flori.

Salele de învățământ sunt și ele îmbogățite cu flori și cu tablouri puse în rame acoperite cu sticlă.

Deasemenea și culoarele largi ale școalelor au tot acest aspect.

Fiindcă am ajuns la salele de învățământ, trebuie să amintesc și în legătură cu acestea

ceva. Salele de inv. sunt spațioase, coresponzând din toate punctele de vedere, având numai soare și lumină. Elevii stau în bănci model având fiecare scaun prevăzut fiecare la picior cauciuc, iar pe jos este un linoleu care se spală în fiecare zi, așa, că nu se produce nici praf și nici cel mai mic șgomot. În fiecare sală de învățământ am găsit un lavoar cu apaduct, iar în apropierea acesteia o mică garderobă, unde fiecare elev își are ceașca și prosopul său. Fiecare școală în Cehoslovacia își are 2 grădini, în una lucrează băeții, pomărit, stupărit cultură de zarzavaturi și de flori, iar în alta fetele, cultură de zarzavaturi și de flori. Elevii școalelor din Zlin, sunt crescuți cu dragostea de muncă, iubirea față de aproapele și plăcerea de acțiune. Dragostea de muncă este pusă totdeauna în serviciul comunei, a țării și a neamului.

Numărul elevilor dela Școalele primare din Zlin, a ajuns la 10.000, al claselor la 300 și al numărului de învățători necesari educației elevilor la 400. În orașul Zlin, mai sunt licee comerciale, școli profesionale și o academie comercială. Pentru educația clasei de mijloc, s'a înființat „Universitatea Thomas Bata” unde se țin conferințe muncitorilor. Această universitate dispune de asemenea de o mare bibliotecă, de unde se pot împrumuta cărți, de asemenea o sală de lectură, unde se pot ceti reviste și ziare.

Patronul fabricilor din Zlin, Jean Bata, face totul pentru ca muncitorii cari stau sub oblăduirea sa, să se bucure de toată atenția cuvenită și anume: în apropierea fabricilor se găsește un mare bazar, unde se poate găsi de tot ce ai trebuință, la amiazi tot aici li se servește masa, iar copiii mânâncă la școală, așa că părinții pleacă cu copiii dimineața de acasă și se întâlnesc numai seara. Pentru îngrijirea sănătății, le stau la dispoziție tot felul de medici specialiști, dar după

cât am constatat nu prea au nevoie de ei, deoarece nu duc lipsă de nimic, având din belșug de toate.

Cercetând diferitele clase am putut să văd următoarele:

La clasa I-a, se făceau lecții de citit-scris, folosindu-se metoda globală, elevii întâi citesc și încep să scrie litere după ce cunosc absolut toate exercițiile pregătitoare, abia prin Ianuarie—Februarie.

Clasa II-a, copiau cu cerneală pe foi volante și învățătorul corecta imediat cu creion roșu.

Clasa III-a, avea oră de aritmetică. Elevii erau grupați câte 4—5 la câte o masă, iar învățătorul le dădea să rezolve fiecare câte o problemă diferită. După o jumătate de oră, se începeau rezolvarea problemelor cu trei elevi deodată la trei table aflătoare în sala de învățământ. La ora de aritmetică deci, sunt activi toți elevii și chestionați de învățător de asemenea toți în o oră.

Clasa VIII-a, avea discuții la Geografie, făcându-se o reprivire asupra Europei și s'a tratat lecția nouă „Mica înțelegere”, iar când a venit la România, s'a întonat în românește „Imnul Regal Român”. Elevii aveau caiete de geografie tipărite și unde au dat răspunsuri despre România. Li s'a arătat de asemenea un album, cu vederi din țara noastră.

După vizitarea școalelor din Zlin, am fost duși în sala festivă de spectacole, care cuprinde cel puțin 700 scaune. Scena era împodobită cu stegulețe cehe și române. O elevă a recitat în românește poezia „10 Mai”. Toți au cântat „Un vulture veni din munte”. Au urmat recitări din Carmen Sylva și au jucat „Banul Mărăcine”. La urmă au executat Imnul Regal Român și Ceh. Toți am rămas emoționați de cele auzite și văzute.

I. Dragomir

revizor școlar, Sibiu.

(Va urma).

„Ghici ghicitoarea mea“...

Capul meu, capăt nu are
 Și-i albastru la culoare.
 Noaptea pare semănat
 Tot cu flori ca de briliant.
 Toate doamnele îl poartă
 Și-a fost domn în țar' odată.

Cercel.

Literile trei ne arată
 Măsură întrebuințată.
 Iar două din urmă
 Animal folositor.
 Totul ne sgârșie fin
 Și-i de genul masculin.

Cot-oi.

Din natură sunt colțat
 Și-am rol de scărmanat.
 Scoțând litera întâia
 Spun un lucru dela vie.
 Scoțind altul, îndemnare
 De un animal nu mare
 Și bun pentru mâncare.
 Literile din finit
 Ascuțit și subțirel
 Lucrat numai din oșel.

Darac-arac-rac-ac.

Partea întâia și a doua când o spune
 Tot acelaș lucru, o conjucțiune.
 Iar tot cuvântul sunt păsări,
 Cari mi spune al meu nume prin a mea cântare.

Cu-c-u.

Prima silabă ne spune
 De o prepozițiune,
 Iar cealalte ne vorbesc
 De ceva care'n velesc
 Cât e în viață pe orice om.
 Toate însă ne arată
 Pe o pasăre cătată
 Foarte mult de lumea toată.

Pre-peliță.

Tot cuvântul e ceva
 Făr de care nu am putea
 Nici munci și nici lupta.
 Litera întâia de-i scoate,
 Sunt păsări ce știu să 'noate.
 Incă una mai lăsând
 Cu ea vezi mai des cosând.

Brațe-rațe-ațe.

Săcel, Octomvrie.

Erogirg.

RECENSII

Scoalele de mâine de *J. Dewey* și *E. Dewey*, trad. de I. G. Simeon.

Ed. Librăria „Principele Mircea”, București, pp. XIX + 262, Lei 90.

Pedagogul american J. D. în colaborare cu fiică-sa E. încearcă să ne dea în lucrarea de față nu un sistem de educație nouă, ci câteva din cele mai de seamă teorii pedagogice reformatoare puse în practică în Statele-Unite. Unele din ele alcătuiesc punctele de bază ale pedagogiei lui D., socotite ca fundamentale în pedagogia timpurilor noastre. Principiile: genetic, funcțional și sociale în jurul cărora pedagogul Claparède cristalizează ideile educative ale lui D. se pot desprinde și în această lucrare. Aici se cere ca educația să respecte tendința spre libertate a copilului și în acest sens să țină seamă de factorii interni ai individualității lui, deci să fie genetică; să desvolte funcțiunile psihice și fizice, deci să fie funcțională și viața școlară să se identifice cu mediul inconjurător, deci să fie socială. În această din urmă chestiune crede că educația e factorul hotărâtor al democrației.

America a fost și este țara acțiunilor, a faptelor. Acolo a luat naștere curentul filosofic al pragmatismului, — prin W. James — care nu însemnează altceva decât faptă. D. ca toți americanii e omul faptelor și prin aceasta dovedește că educația trebuie adaptată condițiilor psihice și sociale ale popoarelor în slujba cărora este pusă.

Cine va citi această lucrare își va da seama mai bine ce putem împrumuta din sistemele de educație străine și cum trebuie să le adaptăm nevoilor și împrejurărilor dela noi.

Neagoe Basarab, apărător și sprijinitor al ortodoxiei, de *I. D. Sandu*.

Tip. Arhid., Sibiu, 1938, pp. 23, Lei 5'—.

O virtute necunoscută în antichitate, Smerenia, de *prof. Gh. Maior*.

Tip. Arhid., Sibiu, 1938, pp. 22, Lei 5'—.

Sunt două conferințe ținute în cadrele F. O. R.-ului sibian în postul Crăciunului. Una tratează un subiect de istorie națională, cealaltă unul de morală creștină. Amândouă sunt destinate tineretului școlăresc secundar și adulților.

Spicuri din gândurile mele politice, culturale, economice, de *Dr. Ioan Mihu*, publicate cu un studiu biografic de *Dr. S. Dragomir*, prof. univ.

Tip. Arhidiezeană, Sibiu, 1938, pp. XLVII + 497, Lei 190'—.

În anul 1927 s'a stins din viață unul dintre cei mai de seamă frunțași ai vieții noastre politice, economice și culturale din Ardeal, Dr. Ioan Mihu.

Fiu de țaran frunțas din Vinerea de lângă Orăștie, a avut parte de o creștere aleasă la Budapesta, Viena și Graz, unde și-a luat doctoratul în drept. Se așează apoi ca avocat în Orăștie. Încă în primii ani și-a dat seama că primul pas pentru întărirea Românilor este independența economică. La stăruința și sub conducerea lui s'a întemeiat și s'a condus banca „Ardeleana” din Orăștie, al cărei scop a fost ajutorarea țărănimii și a meseriașilor români, în vederea creierii unei burghezii. A fost președinte la o serie de societăți culturale din Orăștie. A jucat un rol important ca membru al Sinodului arhidiecezan, al Congresului național-bisericesc, ca asesor în secțiunea școlară a Consistorului din Sibiu; a condus „Reuniunea economică” din jud. Hunedoara, înființată cu scopul de a ajuta la progresul agricol, industrial și comercial al Românilor din acel județ; a fost și președinte al „Clubului cercual” al partidului național etc.

Pe lângă toate acestea numele lui se leagă de două mari realizări culturale. El a dat un nou impuls „Societății pentru fondul de teatru român” prin modificarea statutelor, care dădea o directivă realizabilă conformă împrejurărilor și prin o donațiune de 10.000 coroane. În rândul al doilea, în vara anului 1910 face un „dar inițial” de 25.000 coroane pentru întemeierea unui „fond al ziariștilor români din Ungaria”.

În cele politice încă a jucat un rol important militând pentru ieșirea din pasivitate a partidului național și pentru adaptarea programului conform noilor împrejurări. Din încredințarea partidului, el a condus tratativele de împăcare cu contele Ștefan Tisza.

Averea întregă și-a lăsat-o Bisericii pentru întreținerea Academiei Teologice, pentru editarea de scrieri teologice și pedagogice, pentru editarea unei biblioteci populare de cunoștințe folositoare și pentru promovarea artelor frumoase în legătură cu trebuințele Bisericii noastre.

Cartea cuprinde o parte din bogata corespondență a Dr.-lui Ioan Mihu în care el ne apare, nu numai ca un ctitor deosebit de darnic ci și ca un luptător neînfrânt pentru înălțarea neamului.

L. B.

Sumarul:

Cuvânt înainte *I. N. Ciolan*

Literatură și Artă.

S'a 'ndepărtat (poezie) *Dumitru Savu*
La umbra reminiscentelor *Minerva Pop*
Mama *Simion Lomnășanu*

Invățământ — Educație.

Educație și cultivare *Dr. Nic. Balcă*
Pedagogia activistă *Dimitrie D. Roman*
Doina (poezie) *Nicolae D. Marin*

Viața morală și religioasă a satului.

1938 *Pr. Const. Hășcău*
Iubirea în căsătorie *Ion I. Dancu*

Viața administrativă a satului.

Deblocarea cadrelor și tinerii învățători *Șt. L. Popescu*

Viața culturală a satului.

Straja Tării *Cornel I. Lupeanu*
Planuri de viitor *Petrea Dascăluț*

Oameni și fapte.

Impresii în legătură cu excursiunea din Cehoslovacia *I. Dragomir*

Folclor și artă populară.

Dela popor luate și poporului date *Erogirg*

Recensii.

Școalele de mâine. Neagoe Basarab, apărător și sprijinitor al ortodoxiei. O virtute necunoscută în antichitate, Smerenia. Spicuri din gândurile mele politice, culturale, economice *L. B.*